

Hodnocení diplomové práce

Nazvané: Nápoj z kovové rosy a šumavských bylin

Autora: Jakuba Hájka

Atelier: Intermediální tvorby 3. na AVU v Praze

Vypracoval vedoucí diplomové práce: prof. MgA. Tomáš Vaněk

Diplomant Jakub Hájek absolvoval bakalářské studium na Fakultě umění a designu Ladislava Sutnara v Plzni. Na AVU byl přijat do ateliéru Intermedií 1. a po prvním roce studia přestoupil k nám do ateliéru Intermedií 3. Jeden z hlavních důvodů byla rozvíjející se intenzita umělecké spolupráce s kolegou, spolužákem Františkem Hanouskem. Ten diplomoval před dvěma roky také v našem ateliéru a jeho práce byla založená a v konečném hodnocení obhájená jako výsledek spolupráce právě s Jakubem Hájkem. Charakter jejich spolupráce však není věcí konceptualizace autorství, je utvářen především na vzájemné kolegiální, společných zájmech, potřebě dělat věci dohromady, vzájemně se doplňovat a podporovat. Diskutovali jsme toto téma několikrát ve smyslu potřeby pojmenování a vymezení autorské spolupráce vůči historicky známým konceptům autorských dvojic, ale Jakub s Františkem odmítali konceptuální uchopení jejich vztahu a vždy ho vysvětlovali obyčejnou potřebou přátelství a nutností dělat a vymýšlet věci dohromady. Ověřilo se a ověřuje, že to dává smysl a přináší to kvalitní a konkrétní umělecké výstupy.

Jakub většinu studia pracoval v ateliéru Intermedií 3. Několikrát vyjel na zahraniční stáž a uměleckou rezidenci v rámci umělecké praxe do zahraničí. Konkrétně do Drážďan a Kodaně. Tomu jsme vždy přizpůsobovali individuální studijní plán tak, aby byly plněny všechny povinnosti s celkovým studiem na AVU. Jakub ve spolupráci s Františkem se aktivně účastnili uměleckého výstavního provozu mimo školu a realizovali několik autorsky důležitých výstav, které přitáhly pozornost odborné veřejnosti. Spolupracovali také na několika skupinových výstavních projektech. V neposlední řadě se podíleli a podílejí autorsky na architektonickém řešení výstav vybraných umělců a umělkyní.

Od počátku studia byl pro Jakuba typický zájem o fenomény práce spojenými s různými profesemi a společenskými skupinami. Od zaměření se na vybrané filmové fankluby, přes zájem o železničářství až po zaniklé drátenické řemeslo. Velice ho zajímala kresba a významové zacházení s materiálem od jeho výběru, tvarování až po povrchové úpravy. Zkrze řemeslné úkony se snažil porozumět významům, které pomocí přístupů známých s oblastí kutilství a modelářství dotvářel společně s kolegou Hanouskem do významů nových, umělecky atraktivních. Přesto, že často mluvil o politickém pozadí vybraných námětů, vždy byla finální pozornost soustředěna do silně poetického výrazu. Intenzivní zájem o pojednávání povrchů zpracovávaných materiálů odkazovala k obratu světové umělecké scény k tzv. nové materialitě. Velký důraz kladl Jakub ve spolupráci s Františkem na samotnou prezentaci vyrobených artefaktů. Celý proces výroby směřoval k fotogeničnosti předmětů tak, aby byla

možnost dobré prezentace v prostředí digitálního světa a sociálních sítí zabezpečena, kvalitně odpracována jako nedílná součást existence a distribuce díla a zprávy o něm.

Předložená diplomová práce nazvaná **Nápoj z kovové rosy a šumavských bylin** je o fenoménu řemeslné techniky drátenictví, zaniklé dovednosti spojené s opravou keramického i kovového nádobí a částečně i fenoménem vandrování. Dráteník chodil po kraji, světě a se zručností zacházet s drátem opravoval a vyráběl věci a přinášel informace od jinud. Distribuce a přenos informací je zvláštní skrytou kvalitou obsaženou téměř ve všem, co Jakub s Františkem tématicky zpracovávali. Vzpomeňme na již zmíněné poštáctví, železničářství, fanouškovství a v poslední řadě i drátenictví. Vše je určeno, či obsahuje věci a informace přebírat, posílat, přemýšlet a předávat.

Samotná instalace obsahuje drátěné objekty umístěné na specificky vyrobených a pojednaných soklech a spolu s autorskou adjustací tušových kreseb tvoří velmi vizuálně atraktivní celek. Normohodiny práce s drátem a čarou, náročná časovost, která věci určuje ale nevychloubá se, odkazuje sama na sebe, jsou zkrácené kvality uvnitř hapticky a materiálově přitažlivého vyprávění. Kresby převážně s centrální kompozicí, jakoby zprostředkovávaly, ilustrovaly pohled do vnitřku drátěných věcí a významů, jakoby přiznávaly dlouhé cívění během práce do středu věcí a vytvářely ornament, který je zároveň vzorcem k výpočtu přítomných poetik dělených pohledy na politiku industriálního, průmyslového rozvoje lidského společenství.

Celkově je diplomová práce dotažená po všech stránkách je působivá svou jednoduchostí a složitostí v jednom. Vytváří svérázným způsobem muzeální situaci s příchutí regionálního pojetí aranžování. Neromantizuje však tuto formu prezentace, jen ji jednoduše užívá pro srozumitelnost vnímání jednotlivých artefaktů.

S praktickou diplomovou prací Jakub předložil i písemnou část, která je z mého pohledu napsaná velmi dobře s výraznou poetikou, která odkrývá jakýsi fenomén „přívlastkového“ vyjadřování, který je pro Jakubovo vyjadřování v něčem typický. Smích i rosa jsou kovové a kladka je špatně mazaná atd. atp. V charakteru písemné práce mi přeci jen schází propracovanější ukončení textu ve formě jasné sumarizace.

Z celkového pohledu je diplomová práce Jakuba Hájka velice kvalitní a v z mého pohledu i nová tématicky a materiálově ve srovnání s pracemi předchozími. Výrazově působí jako celek klidně, při pohledu na detail však způsobuje neklidné vibrace sledující nekonečné cyklení a smyčkování myšlených významů i materiálových ohybů.

Doporučuji práci Jakuba Hájka k obhajobě a udělení titulu MgA.

Diplomovou práci hodnotím **výborně**.

Tomáš Vaněk

v Praze dne 2. 6. 2023